

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 5142
Ημερομ. Κατάθεσης: 6/5/2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 6/5/2025

Της: Αθανασίου Μαρίας, Βουλευτού Β'2 Δυτικού Τομέα Αθηνών

ΠΡΟΣ: Την κ. Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

ΘΕΜΑ: «Αναγκαία η θεσμοθέτηση ευνοϊκής διάταξης που θα διευκολύνει την πρόωρη συνταξιοδότηση με πλήρεις αποδοχές των εργαζόμενων με ψυχικές αναπηρίες»

Κυρία Υπουργέ,

Εντός του περασμένου μήνα δεχθήκαμε την επικοινωνία μιας μητέρας ανάπηρου προσώπου, η οποία μας εξέφρασε την αγωνία και τον προβληματισμό της, ζητώντας να αναλάβουμε πρωτοβουλίες διαμεσολάβησης προς το μέρος σας με σκοπό τη διαμόρφωση ενός φιλικότερου για τα άτομα με ψυχικές αναπηρίες συνταξιοδοτικού πλαισίου. Η προαναφερθείσα κυρία μας ενημέρωσε, πως ο γιός της έχει προσληφθεί από το Δήμο της Πάτρας επισήμως από τις 18/8/2004, ως άτομο με ψυχική αναπηρία (Διπολική Διαταραχή) ποσοστού 67%. Έχοντας πρόσφατα προβεί σε σχετική καταμέτρηση η ως άνω μητέρα, μας είπε πως τα καταχωρημένα ασφαλιστικά ένσημα του γιού της, ως τώρα, είναι περίπου 6.000. Λόγω της βεβαρημένης κατάστασης του ανωτέρω αναπήρου προσώπου, όπως μας περιέγραψε η μητέρα του, προέκυψαν αρκετές υποτροπές της πάθησής του πυροδοτημένες από ορισμένους αρνητικούς παράγοντες στο εργασιακό του περιβάλλον (πχ αυξημένος φόρτος εργασίας, κούραση-στρες, δυσκολίες ανταπόκρισης κλπ). Οι ανωτέρω κρίσεις προκάλεσαν δυσκολίες στην άσκηση των καθηκόντων του, με αποτέλεσμα την ανάγκη λήψης αναρρωτικών αδειών του εν λόγω για αρκετό χρονικό διάστημα. Το γεγονός αυτό, όπως μας είπε η ως άνω κυρία, οδήγησε στο να λογίζεται σοβαρά το ενδεχόμενο κατάθεσης αιτήματος για αναπηρική σύνταξη με βάση το ποσοστό αναπηρίας του ως άνω παθόντα, που ανέρχεται στο ύψος του 67%.

Απευθυνόμενη στον ΕΦΚΑ για λογαριασμό του γιού της, πρόσφατα, προς επιδίωξη του παραπάνω, η εμπερίστατη ως άνω μητέρα μας ανέφερε πώς η απάντηση που έλαβε στο σχετικό αίτημα από τους αρμοδίους υπαλλήλους ήταν αρνητική, με την πρόφαση ότι, η παρέλευση αρκετού χρόνου στον χώρο εργασίας του παραπάνω αναπήρου με 67% ποσοστό αναπηρίας δεν δικαιολογεί την «ξαφνική» (κατά τη γνώμη τους) απαντοχή του. Της δηλώθηκε, δε, πως για να χορηγηθεί σύνταξη αναπηρίας πρέπει να έχει ο ενδιαφερόμενος τουλάχιστον 30% επιπλέον επιβάρυνση στο σχετικό ποσοστό. Όμως, τα ψυχικά νοσήματα (Διπολική Διαταραχή ή Ψύχωση ή Σχιζοφρένεια) είναι ποσοστοποιημένα έως και 67% και ελλείψει άλλου «συνοδού» νοσήματος (που δεν έχει ο ως άνω) δεν είναι δυνατόν να υπάρξει αύξηση του ποσοστού αναπηρίας στην περίπτωση του γιού της, που έχει ηλικία 44 ετών.

Από τα παραπάνω μας προκαλείται η εύλογη απορία για τους λόγους που δεν επιτρέπουν το να αναγνωρίζονται ως επιβαρυντικοί παράγοντες προς επίσπευση της απόδοσης πλήρους σύνταξης στα πρόσωπα με τις παραπάνω αναπηρίες η συσσωρευμένη κόπωση, το εργασιακό

στρες, η δυσκολία προσαρμογής στο εργασιακό περιβάλλον και άλλοι άυλοι ιατρικής φύσης παράγοντες-διαπιστώσεις, μη ορατοί στον απλό παρατηρητή, παρά μόνον στον θεράποντα ψυχίατρο. Η παραπάνω μητέρα μας τόνισε, επίσης ότι, η ηλικιακή ωρίμανση και η διαδικασία της οργανικής (ήπιας έστω) «γήρανσης» τέτοιων προσώπων τα καθιστά σταδιακά λιγότερο λειτουργικά με το πέρασμα του χρόνου.

Ως εκ τούτου, στα πλαίσια της συνταγματικής υποχρέωσης της Πολιτείας να υποστηρίζει τα πρόσωπα με αναπηρία, λαμβάνοντας ειδική πρόνοια για την ευζωία τους, κρίνουμε ότι όφειλε να υπάρξει κατάλληλη μέριμνα από το Υπουργείο σας, ώστε να μη λειτουργούν ανελαστικά χρονικά κριτήρια, προκειμένου να κριθεί ότι χρήζει συνταξιοδότησης ένα πρόσωπο με ψυχική αναπηρία. Λαμβανομένων υπόψη των πολλών περιστατικών που αποδεικνύουν μια αδυναμία πλήρους ανταπόκρισης ενός ανάπηρου με τις παραπάνω παθήσεις στις υποχρεώσεις φυσικής ενεργής παρουσίας στο εκάστοτε εργασιακό περιβάλλον, ένας εργασιακός βίος κατά προσέγγιση 25 ετών, με δεδομένη την ύπαρξη επί τούτου συνοδευτικών ιατρικών γνωματεύσεων από δημόσιο νοσοκομείο (και όχι μόνο) αλλά και σχετικών αξιολογήσεων, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί «αρκετός» για χορηγηθεί στον εκάστοτε ως άνω παθόντα μια κανονική σύνταξη, ώστε να ζει αξιοπρεπώς, χωρίς να διακυβεύεται από κάποιο χρονικό σημείο και μετά η πιθανότητα συχνής διαταραχής της ψυχικής του ισορροπίας.

Εκ των ανωτέρω, κρίνουμε ότι είναι ανάγκη να ληφθούν οι απαραίτητες πολιτικές πρωτοβουλίες, ώστε να τροποποιηθεί καταλλήλως η τρέχουσα ασφαλιστική νομοθεσία, προκειμένου να μην υποχρεώνεται ένας άνθρωπος βεβαρημένος με σοβαρή ψυχιατρική πάθηση-αναπηρία, όπως η παραπάνω, να διανύσει 35-40 χρόνια εργασιακού βίου, όπως ένας υγιής συμπολίτης μας. Επιπλέον, είναι προφανές ότι, δεν αποτελεί από αριθμητικής πλευράς η συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα εργαζόμενων κίνδυνο για την κατάρρευση του Ασφαλιστικού Συστήματος της χώρας μας, αν παραχωρηθεί στους εν λόγω μια ευνοϊκή μεταχείριση, όσον αφορά στην πρόωρη συνταξιοδότησή τους με πλήρεις συντάξιμες αποδοχές. Μια πρόβλεψη για ευνοϊκή μεταχείριση στο συνταξιοδοτικό ζήτημα της ως άνω μερίδας εργαζόμενων πολιτών που πάσχουν από ψυχικές αναπηρίες, θα τους διασφάλιζε ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης και θα υλοποιούσε την επιταγή του Συντάγματος για ειδική πρόνοια υπέρ των εν λόγω αναπήρων συμπολιτών μας.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω,

Ερωτάται η κ. Υπουργός:

Προτίθεστε να λάβετε τις απαραίτητες πρωτοβουλίες προς κατάλληλη τροποποίηση της ισχύουσας ασφαλιστικής νομοθεσίας, προκειμένου να μην υποχρεώνεται κάθε βεβαρημένος με σοβαρή ψυχιατρική πάθηση-αναπηρία συμπολίτης μας, όπως η παραπάνω αναφερόμενη, να διανύσει 35-40 χρόνια εργασιακού βίου, όπως ένας υγιής αντίστοιχος, αλλά υπό την προϋπόθεση της πρότερης αξιολόγησής του από αρμόδιους ιατρούς, να αποκτά δικαίωμα πλήρους συνταξιοδότησης, μετά από 25 χρόνια εργασιακού βίου ή λιγότερα, αναλόγως των σχετικών ψυχιατρικών γνωματεύσεων επί της πάθησής του;

Η Ερωτώσα Βουλευτής

Αθανασίου Μαρία